

Анатомія помагає історії

Недавно появилася в англійських часописах цікава вістка, що англійським ученим під проводом професора Річарда вдалося точно устояти як обох синів Едварда IV. Їхні кости перебувають в особливих урнах у монастирі Вестмінстер в Лондоні. Хоч князівчів, некоронованого короля Едварда V і його брата Річарда в Йорку, вбили ще в молодому віці, обвинником призначено Річарда III, а англійський драматург Шейкспір (ур. 1564 р., помер 1616 р.) широко зобразив це в драмі «Річард III». Більша частина істориків в той самій думці. Але найновіші дослідження дійшли до того, що цього довершив Генри VII. Річард III (1452-1485), що був тільки два роки на англійській престолі (1483-1485), був молодшим сином князя Річарда з Йорку; коли його брат Едвард IV (1441-1483) став англійським королем, його іменував князем Глустеру. Коли по смерті Едварда партія королевої хотіла зайнятися опікою над малолітнім Едвардом V, Річард узяв під свою опіку наслідника престолу і його брата, а вкінці змінив себе коронував на короля. Він побирав своїх противників, а свою жорстокість завершив убиством своїх братанців, обох князівчів, Едварда і Річарда, що мали 11 і 10 літ.

Боротьба Генри Тудора (так званої Білої Рожі) з родиною Йорк (т. зв. Червоною Рожею) довела до упадку короля Річарда й до його смерті в бою під Бовверс. Історія не знає певно, чи Річард убив князівчів 1483 р., чи це вчинив шойно новий король Генри VII. 1485 р. Шейкспір приписує це Річардові III.

В році 1674 найшли в лондонській тюрмі Тавер кістяки молодих людей. Це були певно кістяки тих убитих князівчів. Король Карло II (ур. 1630, пом. 1685 р.) велів заховати ті останки в особливих урнах у Вестмінстері.

В 1933-ому р. досліджували ті ко-

сти англійські вчені. Метод, що ним притім послуговувалися, опирається на тім факті, що основні кости дітей складаються все з трьох годових частей: два згублі кістки (т. зв. е-фізія) й між ними довга христка (т. зв. діяфіза); шойно на них твориться окістя й глибока субстанція по кістках. При помочі лучів Рентгена, коли є більший матеріал, шойно як слід порівняти, можна точно змірити довжину діяфізи й означити вік. Тому, що тут річ шла тільки про два роки різниці (1483-1485), треба було дуже точно просліджувати. Учені дійшли до висновку, що обох князівчів убили 1483 р. Відповідні грамоти на пергаменті з вислідом дослідів учених захвали в урнах. Так анатомія помогла історії.

Іван Пастернак,
Учасник Заочних Курсів РСУК.

Б І Р Ж А			
Львів впр. 12 ого квітня 1934			
	ГРОШІ (валюта)	ЧЕКИ (валюта)	
1 долар ав.	5.27 1/2	5.31	
1 м. канад.	5.19	5.29	
100 чеських кр.	21	22	
100 фр. франк.	34.90-35	34.95	
1 нім. марка	2.10	2.11	
1 польск.	1.20-1.24	1.24-1.25	
ЗВІЗЖЯ	100 кр.		
Підволочиська	зол.		
Пшениця	17.50		
Жито	14		
Ячмінь	10.50		
Овес	7.75		
Гречка	19		
Кукурудза кр.	21		
Фасоля біла	25		
Фасоля крас.	18		
Горох сілий	16		
Горох краєв.	29		
Лен	40		
Виха чорна	10.50		
Лубін саний	7.50		
Конюшина ч.	140		
Мак с. ч.	4		
Махут. ч.	19		
Грис ш. ч.	9		
Грис житній	7.50		
НАБІЛ			
Маслосоюз платив			
за 1 кг. масла дес.	3.30		
молока 0.19 гр.			
сметани 0.80 за			
ЯЙЦЯ.			
Маслосоюз платив			
за 1 яєцю зол. 2.50			
269 Тенвенці на			
масло сільна, на			
молоко і сметану			
удержан. на яєцю			
знижково			
ЗОЛОТО			
1 зол. долар 90			
зол. 20 австр.			
38.50 10			
9.50 зол			

Ставайте в ряди кооперації!

Селянин Іван Пастернак з Білої Кодо Чорткова надіслав до Управи Заочного Кооперативного Курсу при РСУК слідуєче письмо:

«Хвальна Управо! Я дуже доволений Вашим Заочним Курсом. Я влячний Вам за що шире науку, що я міг пізнати шль кооперації. Коли я вчитав в час списах оголошення про Заочний Курс, то мене зараз охота зібрати записатися. Але я боявся, бо я самоук і не зможу навчитися того курсу, бо-ж в оголошенню було сказано, що на курс може записатися той, хто покінчив народню школу і вже вправно читати і писати. А мимо того я дав собі раду. Хвальна Управо! Я прошу Вас не зраджуйте на мене, коли я що зал виробив в лекціях, бо я був хотів якнайліпше, але часом не міг все добре виробити у задачах. Але пишуся цим дуже, що я міг як самоук так виробити лекції і то як для мене то є дуже добре. Мені здається, що я не знати як добре виробив, хоч воно в дійсності так і не було. Прошу вишліть мені посвідчення з моєї науки.

Панове Курсанті! Ставайте в ряди кооперації! Учїться заочних курсів! Крамарі, справники, книговоди, касїєри учїть-

Наш Тррапор

Ілюстрований часопис, виходить двічі в тиждень, в четвер і в неділю

Ціна числа **20** гр.

Ч. 29. (132)

ПРОЛОМ

Дня 8-ого ц. м. появилася у Львові однаднівка групи старорусинів, що виступають проти таких московських, як Бачинський, Яворський і комп. з ББ, а також проти Сіркві-Білянських і йому подібних з РСО. Намагання «проломців» наблизитися до українства треба, розуміється, привітати. Вони вже на добрий дорозі до національної свідомости.

ЦІСАР МАНДЖУКО

Пу-І, цсар Манджуко, нової держави під японським протекторатом, ринився поїхати на гроби своїх предків до нанкінського Китаю. Нанкін боїться, шойно Пу-І не прилучив до Манджуко нову частину Китаю. На нашому образку бачимо, як Пу-І переходить перед фронтом манджурського війська.

10-го березня ц. р. відбулося, як і що року, свято Шевченка в Гостинному, на Холмщині. В год. 9-ий відправлено Службу Богу, а ввечері панахиду. Після панахиди влаштували поминальну трапезу (без алькоголю), підчас якої виголосило реферати. На закінчення відспівано «Заповіт».

11-ого березня ц. р. старанням свідомої молоді відбулася панахидя по Шевченкові в селі Опарисах, на Дубенщині. Панахиду відслужив і сказав відповідне слово місцевий парох. Того дня мала відбутися й Академія, але на неї староство не дало дозволу.

Того-ж дня врочиство відсвяткувало Шевченкові роковини с. Лаврів, на Лучині. Свято почалося Службою Божою, яку відслужив і сказав гарне слово про Шевченка о. М. Євчук. Вечором відбулася Академія в помешканню місцевої школи. Прочитано відповідні реферати, продекларовано вірші, відспівано пісні, а на закінчення виставлено пєсу «Тарас у дяка» і «В Тарасову ніч».

В ТЕРНОПІ

В суботу, дня 7-ого ц. м. пошта закрила канцелярську і бібліотеку Філії Т-ва «Просвіта» в Тернополі. Припинення діяльности мотивують тим, що Філія перетримувала — на їх думку — сконфісковані книжки. Голова Філії інтерв'юював в тій справі у вищій владі.

При тій нагоді звертаємо ще раз увагу на спис сконфіскованих книжок, оголошений в передсвятковому числі «Нашого Прапора», а також на сконфісковані чортківським судом книжки, що їх спис оголошуємо в цьому числі нашого часопису на 3-тій сторінці.

За Самостійну Україну

Львівська «Газета Порання», ч. 10625 з 14-ого ц. м. та інші часописи звідомляють з Києва:

«Військовий суд в Севастополі засудив на кару смерти через розстріл чотирох членів місцевої воєнної організації за український сепаратизм. На кару смерти засудили молодшого капітана корабля «Красний Кавказ», гарматчика Ващенко та двох командантів відділів, Давиденка і Бугайця, а також летуна Любянку. Сімнацять обвинувачених засудили на каторгу від 5-10 літ».

Отже — смерть, розстріли, каторга... Помилілися, панове більшовики: ідеї не вбєте ні кулею, ні каторгою! Навпаки — ваші кулі і каторги мостять шлях до Великого Майбутнього Української Нації!

Вище наведена вістка цікава тим, що перший раз подає за совітськими джерелами звіт про прирєсуду «за український сепаратизм» у війську. Отже — вже зачався моральний розвал совітської армії... Він піде нестримно вперед!..

Волинь Шевченкові

(М. Д.) Шевченкові Роковини святкує Волинь щороку врочиство. По селах і містах відбуваються панахиди й Академії. Цього року, у 120-ті роковини народни Кобзаря, таксамо Шевченкові дні на Волині пройшли урочиство. Коли на це свято важко було дістати доволі, то святкували по своєму, як уміли. В селі Журавичах, луцького пов., святкували дня 10-го березня ц. р. в скромний спосіб: В кількох хатах села, де звичайно збираються люди, прочитано реферати про Шевченка, відспівано «Заповіт» і національний гимн та багато національно-патріотичних пісень.

11-го березня ц. р. відбулася урочиство панахидя по Шевченкові в Кремянці. Панахиду відслужило 5 священників з протоєреєм Тучемським, який виголосив слово про Кобзаря.

12-го березня ц. р. відбулася панахидя по Шевченкові в Українській Гимназії в Луцьку. Панахиду відслужив прот. П. Пашевський.

11-го березня ц. р. відбулося свято Шевченка в Грушвиці на Рівненщині, влаштоване старанням кооперативного Т-ва «Надія». Реферат про життя і творчість Шевченка прочитав грім. В. Соботельський. Після того були співи 4 деклямації.

ПІСЬМОВА БРАТКА

Польське міністерство війни в порозумінню з міністерством внутрішніх справ вирішило, що військова бранка мушун, народжених 1913-ого року відбудеться в часі від 1-го травня до 30-ого червня цього року.

ПРАВОСЛАВНИЙ ЕПІСКОП В НЬ-ЙОРКУ ПОМЕР

В Нью-Йорку помер нежданно дня 16-го м. м. в парохіальному домі православної єпископії Іван Кедровський, диригуючи хором з 70 осіб. Кедровський був українського роду, але вважався малоросом і русофілом. Його вважали лояльним більшовицькій владі.

ГРЕКО-КАТОЛИЧНА ПАРОХІЯ В ЛУЦЬКУ

(М. Д.) Українці греко-католицького обряду в Луцьку від довшого часу вже робили старання, щоб оснувати в Луцьку свою парохію. Оце недавно появилася на мурах Луцька оголошення в польській, українській та московській мовах, що з благословення єпископа Луцького, Петра (Шельонжка), основано в Луцьку парохію для католиків східного обряду і настоятелем тої парохії призначено священника В. Артемева. Богослуження мають відбуватися в каплиці при Католицькій Духовній Семінарії в Луцьку, на Красному. Таке вирішення справи для українців греко-католицького обряду не відповідало зовсім їхнім релігійним потребам і вимогам.

ОГОЛОШЕННЯ

(За оголошення Редакція не відповідає)

Купуйте тільки солодощі

„ФОРТУНИ НОВОЇ“ ЛЬВІВ 18

бож це найдорожчі і найкращі пироги українського промислу.

Детальна провада: Алаіз, Руська 20

Вже появилася третій зшиток за березень

Велика Історія України

в передплаті

появляється кожного місяця триаркушеви зшитками великого формату, багато ілюстрована. Цілість обійматиме понад 600 сторін друку.

Місячна передплата в краю, Чехях, Австрії й Угорщині 1:20 зл., чвертьрічна 3:50 зл., піврічна 6 зл., річна 12 зл. в інших краях місячно 1:50 зл., чвертьрічно 4:50 зл., піврічно 9 зл., річно 18 зл.

Хто надішле ціпорічну передплату згорн, одержить триньку, мистецьку обгортку.

Адреса: „Новий Час“, Львів, Воїнів 4.

СОТКИ ТИСЯЧ КУРЦІВ
дмагасмоєя мачі
своїх найкращих
ПАПЕРЦІВ І ТУТОК

„КАЛИНА“

ПОХОРОНОМ
займається найліпше і найдешевше

„ХАРІС“

Наше заведення пологдуєтє і свої урядові чинности, виконуютє експлуатації і перевозить в небадальшіх сторах зі всіх центрих, шпиталів на і санаторії

НЕ СЛУХАЙТЕ чужих агентів, що крутяться по шпиталах, а плашвають під нашу фірму і апроважують в біду заінтересованих

В нещастю іайтє тільки до Харісу, а відпаууть Вам всіякі клопоти.

Паста до ВЗУТТЯ „ЕЛЕТАНТ“

консервує шкіру!

Ужиаайте ннше цю пасту!

Львів, Кордецького 51. 14-11.

АНОВОДІ БАТЕРІІ

ДАЙМОН

НЕЗВИЧАЙНО ДОВГА ЖИВІТНІСТЬ ТОМУ ДЕШЕВІ В УЖИТТЮ

Стягезе: «Парада резервістів» і ревія Утіха: «Пристань Сан-Дієго» і ревія Хмєра: «Моя мрія — то ти».

БЕЗ ЦИКОРІ „ЛУНА“ КАВА НЕСМАЧНА

Купуйте український виріб **„СУСІЛЬНОГО ПРОМІСЛУ“** Львів-Богданівка.

Муза: «Дияволів брат». Паяк: «Марш Ракочія». Паяк: «Кінг-Конг» і ревія «Візьми шо кнїтку на завдаток». Паяк: «Граф Заров».

Металі чистить найкраще плин **„СІЛЬВА“**

Жадайте скрізь виробів української фабрики „Сільва“. Львів, Бандурського 5. — До чищення кухонного начиння — порошок „Сільва“

ДО МАТУРИ можуть приготуватися екстерністи, не змінивши свого місця побуту. Домогатися практики, найкращі поручення. Устїю вчу у Львові. Тільки повна і дозволена в вочтовому марку на відомість до Адм. під «Успіх».

Одним словом

• Князь Зимої Воли від Львовом кинувся від особистого поїзда і згинув на місці Олена Яришукевич з Бродів. Причина самогубства — брак всяких засобів до життя.

• В Чудовичах, пов. Ярослав, на Ведрошці Свята зналася грізна пожежа зприводу диво побудованого димаря. Згоріло 5 хат, 7 господарських будинків і кілька штук худоби.

• В Садках, пов. Надвірна, зналася на об'їзді Аліни Бобик грізна пожежа, що перекинулася на сусідні будинки і знищила 25 господарств. Кажуть, що воно було підожжене.

• В Суботині, пов. Станіславів, зналася для 3-го ц. м. пожежа в столоді Федька Заболотного, що знищила 11 сусідніх будинків. При гашенню воно пошкодило 2 особи.

• В Деманові, пов. Рогатин, учитель Я. Федичин так необережно маніпулював револьвером, що одна куля поцілила його в голову й поклали труном на місці.

• В Дрогобичі вчора 12-го ц. м. першу нову туню тюрму-літничу, призначену для нервово-й умовно-неудачи в'язнів.

Між Перемішлем і Медикою найшли тіло ученика 7-ої класи Заліска Лавчука, що кинувся з невдомих причин від поїзда.

• В Станіславові почався процес проти матиць і залицяних службовиків, що поробили мільйони здолавання на шкоду державі.

• В Золочеві звільнив суд по трох розпарах від вина і карі о. Івана Наргурского з Баралова, якого засудило старство в Радевом на 1 день арешту або 25 год. грошової карі за владштування збірника на годівню на Україні.

• В Польщі уведе в життя 1-го квітня ц. р. нова податкова ординація.

• У Варшаві відбувся 11-го ц. м. перший в Польщі процес проти анархіста — Шмуля Шамбергера. Його обвинувачували за контрольна анархістичні дотечки і зборання даних на виїзд делегатів з Польщі на міжнародний конгрес анархістів. Шамбергера звільняли від вина і карі.

• Під Радевом трапилася автомобільна катастрофа, що в ній згинув заступник начальника пресового відділу в міністерство закорд справ, Е. Рекер та його жінка. Редактор Влас, що кермував авто, є важко ранений.

• В с. Краснівці коло Люблина 33-літній Я. Ігнатович, переконали через міст на річці Вепрі, вдарив ластуком своєю 8-літню донечку по голові і зобурнув її в воду. Дитину врятували, батько-немає втік і скривається.

• В с. Кучубач на Шалеску наступила в хаті пачкара П. Грощак грізна експлозія пережованого стержу. Шла хата стала в один хвилину в полум'я, а в огні згинуло 7 осіб в тім патеро дітей Грощак.

• В Біловолянській Пуці зналася пожежа зприводу необережності одного з селян. Згоріло 100 гектарів молодого культурного лісу на суму 40.000 зол.

• В Саурові на Поморі дійшло до сутинки елеків з польцією, що забороняла дати вночі. Польція арештувала 40 осіб.

• В Харкові вночі тосю вночі ножем чекіста Ярого, що провадив садство в справі з двох харківської воєнної групи українських сепаратистів.

• В Москві установив рекорд доту безмоторним літаком командант дотульської школи Оксанахіму, що вдержався у повітря 17 хвилин і 41 минут.

• В Женеві притав безсидно угольний камінь, позначений з великими парадими тому 5 літ під пидпалання нової падаги Союзу Народів.

• В Данії почався страйк моряків і корабельних підпалювачів.

А ми... на сірому кінці!..

Перед нами рекламна книжечка одного часописного концерну Горішньої Австрії.

Статистика цієї частини Австрії така: населення (1923) — 876.074 (425.917 мушчин і 450.157 жінок); простір — 11.981 км. квад. Найбільше місто, Лінц має 120.000 мешканців; Штаер 23.000; Вельс 16.500; Бад Ішль 10.300 і т. д. (чимраз менше). Населення займається управою рибі і ліса в 43,4%, промислом в 28,6%, торгівлею в 10,8%, решта — вільні фахи.

Отже ціла Горішня Австрія щось таке наче наше одне воевідство! Згаданий пресовий концерн видає такі часописи: в Лінці появляється католицький дневник «Лінцер Фольксблятт» в 10.200 примірниках. Його читають всі стани. Оснований ще 1868-го року.

В Лінці виходить «Лінцер Вохенблятт», тижневик в 9.200 примірниках.

В місточку Рід (6.500 мешканців) виходить тижневик «Рідер Фольксбляттунг» в 22.300 примірниках.

В місті Вельсі (16.410 мешканців) виходить від 1888-го року тижневик «Вельцер Цайтунг» в 10.100 примірниках.

В місцевості Рорбах (1150 мешканців) виходить популярний католицький тижневик «Мільфуртлер Нахріхтен» в 4.500 примірниках.

В Лінці виходить тижневик для міщанства п. н. «Кляйнгайслер» в 17.100 примірниках.

В Лінці виходить дальше ілюстрований місячник «Гайматланд» в 10.500 примірниках (для інтелігентних родин).

В Лінці виходить ще ілюстрований місячний часопис для жінок п. н. «Елізабет-Блятт» в 18.000 примірників. Це часопис католицької жіночої організації.

В Лінці виходить ще «Трайгольд», місячник для католицьких дівчат в 7.700 примірниках.

За петлюризм

Перед Великоднем комуністи перевели масові арештування українських діячів української молоді на Сов. Україні. Про ті арештування звідомляли більшовики через радіо. Вони зазначили, що приступили до

ліквідації петлюризму, націоналізму і контрреволюції.

Щось раз-у-раз ліквідація і ліквідація, а петлюризм, націоналізм і контрреволюція, як були, так, видно, тепер ще більші...

„ГЛУПКОВАТЕ БЕКНЕННЯ ПОСЛА“

В польській пресі появилася звіт доповідки про статтю Я. Стіля в радикальному льондонському тижневику «Нація» з 21-ого м. м. про взаємини між гітлерівським рухом і нафтовою фінансією зі славним капіталістом Детердінгом.

«1926-ого року — пише Стіль — Розенберг, творець закордонної політики гітлеризму, старанням свого секретаря, Георга Белья навзав взаємини з нафтовим магнатом Детердінгом. Бель повідомив Детердінга про напрям політики гітлерівців в разі, якби вони прийшли до влади. Тоді сказано, що можливим буде порозуміння між Польщею і Німеччиною у справі коридора, як в Німеччині прийде до влади Гітлер і як Польща признає Німеччині вільну руку над Балтійським Морем.

ЗІ СВОЄІ СТОРОНИ НІМЕЦЧИНА ЧИННО ПІДПОМОГЛА БИ ЗУ-

Чи будуть жидівські „маневри“

Жидівський часопис «Момент» з 3-го ц. м. оголошує висвітлення «команданта світової жидівської організації Брит Трумпельдор» Гальперина у справі т. зв. жидівських маневрів.

Ще 1933-го року на засіданню команди «Брит Трумпельдор» у присутності начальника команди та Жаботинського рішили скликати в один з країв Європи здинг той організації і рівночасно другу її світову конференцію.

«Тому, що тоді вирішено — пише Гальперин — щоби частина учасників прийшла на той здинг пішки і щоби по дорозі відбувалися ріжні пластові вправи, як сигналізація, перша поміч і т. п., той здинг називали «тамарунізм», а це перекладали як «маневри».

Гальперин був в кількох краях, але ніде йому ще не дав запевнення, що «тамарунізм» відбується в нього.

Гальперин був і в Заліщиках, але там не дав запевнення...

Програма «тамарунізму» така: Перший день — почетний хід, збірня вправи, муштра, піраміди, гимнастика і т. п. Другий день — спортові вправи, бокс, джю-джіцу, вправи зброєю, біги і т. п.

Третій день — вправи на полях. Четвертого дня зачється конференція...

П. Гальперин пише, що «та програма не може принятии Союзу Народів в нарадах над розбробранням, ані викликати нової світової війни»...

Приєднайте одного нового передплатника НАШОМУ ПРАПОРОВИ

Цим сповните свій обов'язок супроти рідної преси й громадянства

В Лінці виходить ще «Естеррайхсер Фолькскалендер», книжка для всіх в 10.000 примірників (раз в рік).

Отже разом цей пресовий концерн видає тижнево 119.600 примірників і це дється в час, коли, розуміється, працюють й інші концерни і преси в тій самій Горішній Австрії.

Так виглядають такі «марні» видання в час, коли в Горішній Австрії безперечно є поширені і стоїть ні-віденські часописи, а також берлінські — закордонні!

Так виглядають такі «марні» видання в час, коли в Горішній Австрії безперечно є поширені і стоїть ні-віденські часописи, а також берлінські — закордонні!

А ми — де ми в тій справі? Чи не на сірому кінці?

Видно, що хоч криза, але наші в потреби передлачувати та читати часописи кризи не признають...

А в нас цілі області без одної часопису...

Чи не величезне ще поле для праці над культурним піднесенням нашого народу?...

Кольонізація

Справа т. зв. кольонізації або осадництва була завжди важка в усіх державах, в усіх народів і в усіх часах. Так завжди було в Польщі, що кожний фізично і морально, хочби на часок, сильніший намагався поширити свої територіальні межі, захопити і використати для себе нові простори і землі, а слабший місцевий елемент перекорити і зденационалізувати. Розуміється, що не раз і неоднораз кольонізації не вдавалися і не могли осягти своєї мети.

Краківський «Ілюстрован Курієр» під наголовком «Чому кресові польське осадництво не вдалося» пише ось що:

«Кресове осадництво мало всякі шанси, щоби гарно розвинути. Осадники були звільнені з доходу і масткового податку, дістали безворотні будівельні позички і оці в такій для нас недалекій Горішній Австрії, в краю, що не тільки від одного нашого воевідства, а й від інших, приділи вносили від 14-15 гектарів. Встаки в багато разів ті осадники не змогли вдержатися на своїх станицях, інші знову ледви животють. Чому так воно є? Ви-яснює той факт на сторінках «Курієра Варшавського» п. Анна Кар-ницька.

Вона пише про ту справу: «З бідних сторін селяни або міщани з ре-сурсних код, що не вміють по господарськи рахувати, поселені тут характері пюнів польськості, очулися нараз на становищі осад-ників піднесеними на кілька шаблів в суспільній драбині. Приголом-леним легком зможом здобути май-но і брати позички, закупилися в по-лови, а що замість сильно будувати на ногах, стали вперед будувати великі, гарні доми, задорогі їхні кішени, скоро «зарізалися» фінансово і не могли своїх будин-ків докінчити. Сумно сьогодні ви-гадають ті «дворі» з вікнами, за-ритими дошками, де цілі родини піддаються в малих кухонках і по-вдують, відживляючись хлібом з м'ясо, мішаною з любінем. Сплять на печак відповідно до звичаю мі-щанського населення або на зладже-них дощок «поліцях». Меблів не живають, а навіть рідко де є стіл, що на ньому звичайно стоїть сльїз-яйцями біля лякерків пані осадни-кової. Лякерки та «панське» вбран-ня відрижає їх від селянина, отже добувають зі себе найбільше зусиль, щоби «вдержатися фасон», а про-стачкою поведінкою зі службою відрижаються від коринних госпо-дарів.

Якщо поселенець мав розум і по-будував собі скромний дімок і вде-ржав гроші в знаряддя та інвентарі, то стоїть добре і кризові часи пе-рживає. Але задрібно споглядає на багатших і відчуває погорду для місцевого народу.

Отже поселенці творять цілком окрему верству, дуже неоднорідну, в тих сторонах необеднаку, а дуже неоднорідним місцевим населенням, як православним, так і католицьким, як диверсією».

Від усяких завваг зі зрозумілих причин здержуюся.

Звернім увагу на книжки по наших бібліотеках

Важке для Філії і Читальні Т-ва «Просвіта» та інших установ, що мають бібліотеки

Нижче подаємо спис сконфіскованих та заборонених книжок і друку, що досі не були оголошені в «Моніторі Польським», які однак треба негайно усунути з бібліотек Філії та читальні Т-ва «Просвіта». Зазначуємо при тім, що за нижче подані сконфісковані книжки, хочби і найдені при дотепершніх ревізіях, дотичні установи не можуть бути потягані до відповідальності, тому, що, як вище, сказано про їхню кон-

фіскату не оголошено в урядовім дневнику «Моніторі Польським».

Головний Виділ «Просвіти» визнає Філії і Читальні ті книжки усунути зі своїх бібліотек і відіслати їх до Централі, зазначаючи в каталозі:

Церковні дзвони
доставляють ліпші дзвони

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в КАЛУШІ та ПЕРЕМИШЛІ

НОВІСТІ!
Розбиті дзвони особливої вартості спомем! під гарантією відіславши в попередній красі і силі тому, в наслідок чого перетоплені дзвони є лишніе.

ДІВНА ВИМОГА

У жидівській «Хвілі», ч. 5409 з 15-ого ц. м. др. Генрик Розмарін в статті п. н. «Як виглядає жидівсько-український антагонізм у Сх. Галичині (в оригіналі: в Малопольсьце Вєсходней)» ставить ні менше, ніж більше таку вимогу до українських політичних діячів: «Мусять відповідальні українські провідники остаточно ріштитися: якщо поважно думають припинити напруження між українцями і жидами, то мусять передусім винищити бакцилі антисемітизму, що ім вони легкодушо дозволили розростися на українському селі».

Др. Г. Розмарін вдає, що не знає, хто розсвіає ті «бакцилі антисемітизму». Це-ж роблять самі справжні жиди!..

СВЯТО ОЩАДНОСТІ В ЛУЦЬКУ

(М. Д.) Дня 10-го квітня ц. р. відбулося в Луцьку Свято Ощадности, улаштоване українською кредитовою кооперативою «Стир», при співучасті Філії «С. Г.» «Народної Торговлі», «Маслосоюзу», кооперативи «Український Народний Дім», Книгарні Н. Т. ім. Шевченка й В-ва «Рідний Колос» в Луцьку Свято відбулося в салі Луцького Миського Театру. Реферат про ідею ощадности й кооперативі прочитав инж. М. Нищий. Потім висвітлено три пропагандові фільми: «Дім вдови Новакової», «Від яйця до яйця» і «Нечужі ворона». Всі ці фільми є власністю кооперативи «Український Кіно-Театр» в Луцьку й мають двомайтні написи — по українськи й по польськи.

Шкода, що на таке гарне Свято прибуло мало людей, хоч не могло бути на це поважної причини, бо й погода була дуже гарна, та й ціні зовсім маленькі — всього 20—40 гр.

КОНГРЕС ТУРКІВ

Літом ц. р. відбується в Туреччині конгрес звільнених жінок. На конгрес прибувають делегати від різних народів.

- БЕЗІМЕННІ ГЕРОІ. — І. К. Видання Історичної бібліотеки «Просвіти» — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 1/33 з 6. П. 1933.
- БИТВА ПІД ЗБОРОВОМ. — Юри Шрумелка, Видання Історичної Бібліотеки «Просвіти» — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 1/33 з 6. 2. 1933.
- БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Гл. Хоткевича, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 191/33 з 11. 4. 1933 р.
- ВІСТІ З ЗАПОРОЖА. — Луцк. Загальні Друкарні у Львові. — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 292/33 з 11. 5. 1933 р.
- ВПЛИВ ПОЛЬЩИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РІВЕНЬ УКРАЇНИ-РУСИ — історико-економічна розвідка о. Войнаровського, Львів 1910. — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 300/33 з 11. 5. 1933 р.
- В ЧОТИРОКУТНЮЮ СМЕРТІ. — Е. БОРОДАВЕВИЧА. — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- ГАЙДАМАКИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 301/33 з 11. 5. 1933 р.
- ЗБІР ПІСЕНЬ з піснями «Ще не вмерла» і «Не пораз». — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р. (Увага: оригінальний загально відомий народний гимн: «Ще не вмерла» з словами Чубинського не є сконфіскований, а тільки його перерібка, що також зачинається від слів: «Ще не вмерла».)
- З ВЕРШИН І НИЗИН — Твори І. Франка Том. 20. Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 301/33 з 11. 5. 1933 р.
- ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ НАРОДУ. — І. Крипякевича, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- КАЛЕНДАР «ЗАПОРОЖЕЦЬ» на 1904 рік. — Коломия 1904. Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- КАЛЕНДАР НАРОДНИЙ на 1924 р. видання «Вистриця», Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 354/33 з 21. 6. 1933 р.
- КАЛЕНДАР «ПРОСВІТИ» на 1897 р. Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 302/33 з 11. 5. 1933 р.
- КАЛЕНДАР «ПРОСВІТИ» на 1923 р. Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 302/33 з 11. 5. 1933 р.
- ЛЬВІВ — його минулість і теперішність. — І. Крипякевича, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- МІЖ МОЛОТОМ А КОВАЛОМ, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- НАПІНКА НА РУСЬКУ ЦЕРКВІ І НАРО ДНІСТЬ КОЛИСЬ І ТЕПЕР. — Львів 1908 Накладом «Народнього Слова», Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 27/33 з 11. 5. 1933 р.
- НА РІКАХ ВАВИЛОНСЬКИХ, літературний збірник, Львів 1920 р. видання Т-ва «Просвіта» Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 354/33 з 21. VI. 1933 р.
- НА ТРІВОГУ — І. Гарасимовича, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 300/33 з 11. 5. 1933 р.
- ОПИС РІДНОГО КРАЮ, вид-во Всеукраїнська Бібліотека, наклад Франца Андру-севича, Львів 1913, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- ОПОВІДАННЯ З РІДНОІ ІСТОРІІ — Д-ра Барвінського, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- ПІСНІ ДО ПОХОДУ І ДО ВПРАВ — Львів, 1911 (за поминення пісні «Не пораз» Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 299/33 з 11. 5. 1933 р.
- ПІСНІ І ГІМНИ — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 302/33 з 11. 5. 1933 р.
- ПОДІЛ ГАЛИЧИНИ — реферат Юліана Бачинського. Чернівці 1897. Накл. Дениса Лукіяновича, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- ПОЕЗИІ Тараса Шевченка — вид-ня Т-ва «Просвіта», Львів 1902. Друкарня Т-ва іменем Шевченка, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 52/33 з 15. 7. 1933 р.
- ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ. — С. Рудинського, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 300/33 з 11. 5. 1933 р.
- ПРО БАТЬКА НАШОГО Т. ШЕВЧЕНКА, Коломия 1914, наклад Ів. Чупрея, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 52/33 з 15. 7. 1933 р.
- СЕРЕД БУРІ — літературний збірник, наклад Т-ва «Просвіта», Львів 1919, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 300/33 з 11. 5. 1933 р.
- СЛАВНІ ПОБРАТИМИ — А. Кащенка, Відень-Катеринослав, Окр. Суд в Коломиї, Сигн. III. I. Пр. 21/33 з 13. 9. 1933 р.
- СПРАВА УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ЛЬВОВІ, Львів 1899, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- СУРМОВІ СИГНАЛИ — Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 302/33 з 11. 5. 1933 р.
- ТВОРИ Степана Руданського II том, наклад Т-ва «Просвіта», Львів 1913, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 1/33 з 6. 2. 1933 р.
- УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ ПІД ПОЛЬСЬКОЮ ВЛАДОЮ. — Івана Гарасимовича (вид-ника з народнього календаря на 1924 р., Станіславів 1924, Накл. Ва-вистриця), Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- УКРАЇНСТВО І МОСКОВИТСТВО СЕРЕД УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОГО НАРОДУ В ГАЛИЧИНІ (в збірнім томі під наг. «Збірка на церков М. Лозинського» Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 290/33 з 11. 5. 1933 р.
- УНІВЕРСИТЕТ ЧЕРЕЗ ПІДПИСКУ. — Чернівці 1902, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 353/33 з 21. 6. 1933 р.
- ХОЛМЩИНА І ПІДЛЯША. — Василь Чортковський, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 1/33 з 6. 2. 1933 р.
- ЧОМУ МИ ХОЧЕМО САМОСТІЙНОІ УКРАЇНИ — Ш. Левенка, наклад Польсичної бібліотеки 1916, Окр. Суд в Чорткові, Сигн. II. Ко. 302/33 з 11. 5. 1933 р.

Шварцбарт клеветче...

В цікавісмім дневнику «Самдей Таймс» з 21-го січня ц. р. помістив вбивни Головного Отамана С. Петлюри розмову «про страхіття погромів». Між іншим повислював він там, що за 1919-тий і 1920-тий рік Гол. Отаман велів вирісати 300.000 жидів (і) що якби Шварцбарт мав у життя ще раз таку нагоду, то знову повторив би свій вчинок.

На цю статтю в тім самім дневнику дав відповідь на маклеті Шварцбарта др. Г. Скетар із Шикаго. Він видрукнував відозву Гол. Отамана Петлюри зі серпня 1919-го року у справі погромів і навіть гро-лос самих жидів, д-ра Арнольда Марголіна, дипломатичного представника УНР в Лондоні й англійського письменника Ізраеля Цанг-віля.

Без перебоїв — електричний стаці! в будованому динамічному голоснику

ТРИЛІНГВІЙНИЙ РАДІОПРИЙМАЧ НАТАВІС

Апарат найновішої конструкції, відкинув місцеві стаці, до небути

ФОТО-РАДІО-ПАЛАС

Львів, пл. Марійська 8.

ФОТОГРАФІЧНІ НОВИНИ

апарати, матеріали, ввабляючому виборі.

ВЕСНА НА СОВ. УКРАЇНІ

Чекіст: От, кляті хахлі! Трактори попусвали, коней поїли, ще і самі хотять тягнути.

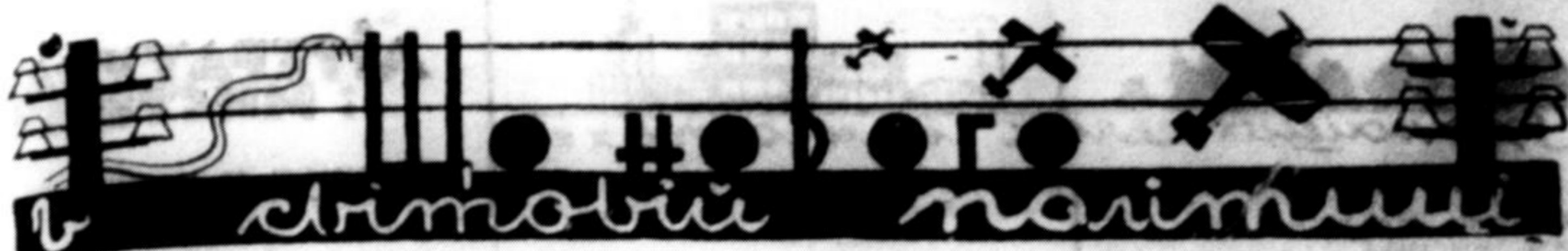
ширення. Великі німецькі промислові підприємства... «Порозуміння Гітлер-Бек має створити шлях польсько-німецького поширення в Україну...»

„На порозі катастрофи“

В львівській «ГАЗЕТИ ПОРАНИЙ», ч. 10617 з 6-го ц. м. помістив Мечислав Кістрин довшу статтю на тему: «Приватне шкільництво на порозі катастрофи».

МІНІСТР БЕНЕШ ТУДЕ НА ЗАКАРПАТТІ

Др. Бенеш, чехословацький міністр закордонних справ, вибирається цими днями в довшу інформаційну поїздку на Підкарпаття України.

На переломі часу і подій В Румунії

Останніми днями преса проговорила чимало про грядучі події, а також чимало фантазії та сподівань. Версайський договір паде чимраз більше. Франція котиться по похилій площині — просто в революцію.

В Німеччині за Гітлера

Берлінська поліція заарештувала покеового маляра Ервіна Шульце під замітом атентату на мін. Геринга.

ПРОТИ ГІТЛЕРИЗМУ

В Шікго відбулася протигітлерівська конференція п'ятого західних штатів Америки при участі представників 35-тис. міст.

В НІМЕЧЧИНІ БЕЗРОБІТТЯ ПАДАЄ

З Берліну повідомляють, що на просторі цілої Німеччини в місяці березні ц. р. зменшилося число безробітних на 570 тисяч осіб!

Версай паде...

Польщу і Мадярщину». Цей самий часопис пише далі так: «Отже нехай ніхто не здивується, що однієї гарної днини Польща виступить в борю за зміну договорів і кордонів, як це бажає Рим і Будапешт».

СТАВІСЬКИЙ І СССР

Поволі стає ясно, що обманець Стависький, який спричинив хахливий моральний занепад у Франції, стояв на службі більшовиків в СССР.

ПОДІЛ ЧЕХОСЛОВАЧЧИН

Французький часопис «Тан» пише з приводу польсько-чеського напруження, що «поляки були би щасливі, якби змогли мати сильний кордон з мадярами, а це можливе тільки через поділ Чехословаччини між

В Румунії

Совітський часопис «Правда» відомляє, що в Румунії змагаються дві орієнтації: на Францію і на Німеччину. Чимраз сильнішими стають голоси, що дораджують Румунії піти слідом Польщі і наблизитися до Німеччини.

ЧОМУ ГОТОВИЛИ АТЕНТАТ НА РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ?

Румунська влада заарештувала полковника Прикупа і чимало вищих старшин, що готовили атентат на короля Карла II-го.

НОВИНИ

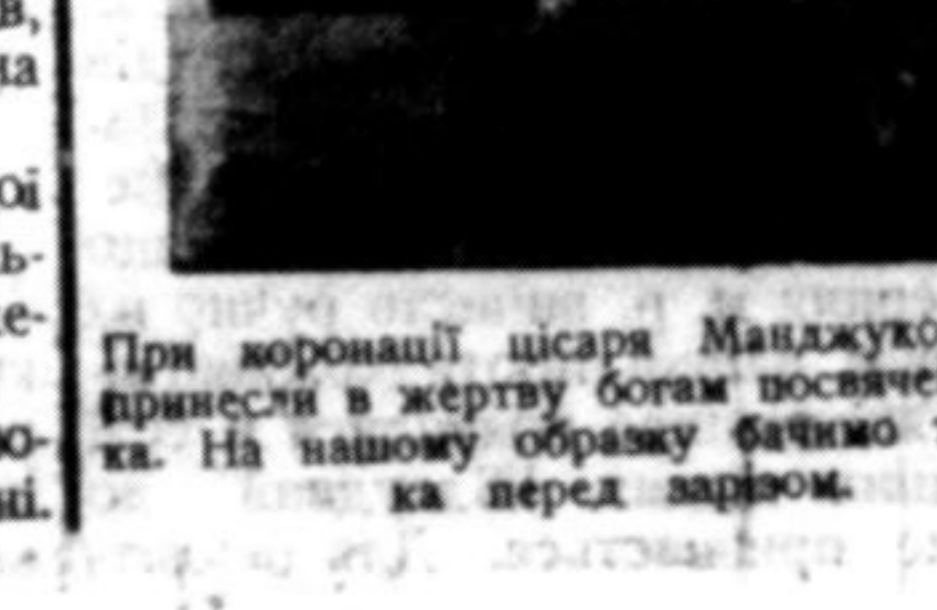
ДЕМОНСТРАЦІЯ В БУДАПЕШТІ

Мадярська монархістична партія владла жалібну академію з приводу 14-тої річниці смерті царя Кароля.

ПРОТИ ФАШИЗМУ

В Полудневій Італії викрили італійські фашисти великий протифашистський заговор.

ЖЕРТВА

При коронації царя Манджуко... Принесені в жертву богам повстаного фашизму відомі діячі української культури.

ЩОД РІНТОПІ... ТАК КАЖЕ парараф.

Стемплені оплати від подань на дозвіл відбуття усякого роду публічних імпрез та пізніші оплати з касового прибутку на рік громадського уряду, Польського Червоного Хреста та Фонд Праці є ними такі високі, що у багатьох випадках наші культурно-освітні товариства, зі страху перед пізнішим недобором касовим, резигнують з уряджування тихже імпрез, які, до речі кажучи, донедавна ще були головним джерелом приходу наших культ.-освіт. товариств.

З огляду на те, що повищі оплати чи то із злеї волі чи з недблгяду, часто бувають стягані неслухно, хоч у отих рядках подати до відомо інтересованих закріп та розпорядки про ці спрачі.

Найданіший з польських законів, що торкається порушеної нами теми, це закон про комунальні податки з дня 11. 8. 1923 (ч. 94 § 747 В. 3.). По думці статті 18-тої цього закону міські громади повинні, а громади сільські можуть стягати податок від публічних імпрез.

НОВИНИ

Міські громади ухвалюють значайно повищий податок у висоті 20% цін білетів, зніжують подекуди до 10% або й увають зовсім від його плачення.

ПРОТИ ФАШИЗМУ

В Полудневій Італії викрили італійські фашисти великий протифашистський заговор.

ЖЕРТВА

При коронації царя Манджуко... Принесені в жертву богам повстаного фашизму відомі діячі української культури.

Шікарська МАВЕШ.

„Неволя нас зруйнувала“...

Ендецький «КУР'ЄР ЛЬВОВСЬКИЙ», ч. 99 з 13-го ц. м. в статті п. Т. В. під наголовком «То, що найважкіше» між іншим пише: «Етичний стан нашого життя є дуже низький. Скажу на те багато причин. Більше як століття неволя зруйнувала нас. А була це неволя з поділом. Кожен з окупантів заливав польські землі найгіршим елементом, що його мав у себе. Кожен вводив нелад в поняттях. Кожен намагався слухати нашу ненависть звернувши проти другий і обернувши собі на користь. А на краю неволі була чотирирічна війна, справжній землетрус в душовій длянці, чортівське свято

Слов'яни в Італії

Югословянський часопис «НАРОДНОСТНИ ОБЗОР» (ч. 3 з ц. р.) займається справою приділу архієпископства Горичі до патрархату Венеції та вважає її кінцем церковної автономії слов'янського населення юлійської області.

Порозуміння Гітлер-Бек

«РАДА», незалежна газета української думки в Румунії, в ч. 13-тій з 1-ого квітня ц. р. в статті п. и. «Проблема України» між іншим пише: «Румунський журналіст Павел Павел, разважуючи до української монархістичної

УВАГА! УВАГА! З ДНЕМ 1-ГО КВІТНЯ ПОЧАВСЯ ДРУГИЙ КВАРТАЛІ ПРОСИМО НЕГАЙНО НАДСИЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА МІСЯЦІ КВІТЕНЬ, ТРАВЕНЬ І ЧЕРВЕНЬ В КВОТІ зл. 5.55. ВСІХ ТИХ ЯКІ МАЮТЬ ЗАЛЕГЛОСТІ, ПРОСИМО РАЗОМ З ПЕРЕДПЛАТОЮ ВИСЛАТИ Я ЗАЛЕГЛІСТЬ І НЕ НАРАЖУВАТИ НАС НА НЕПОТРІБНІ КОШТИ УПІМНЕНЬ І А СЕБЕ НА НЕПРИЄМНОСТІ!

М. ПАРУШЕНКО Іванів зарібок Ще далеко було до білого дня, як Іван Мороз збудився. Протер сонні очі і пригадавши собі, що треба вибратися на ярмарок, скороенько став зодгятися. На дворі ще було щактем темно, але в хаті не світилось, бо нафти не було вже давно, а клятий жид на «овір» не хотів дати. Зівши добрий кусень хліба і пригріту вчорашню капусту, Іван взяв шмочок з грибами, які приготував на продаж, баньку на нафту, решту хліба за пазуху, добру палицю в руки і пустився в дорогу. По дорозі стрічав він багато знайомих людей з його села, які їхали возами на торг — але ніхто не хотів його підвезти. Іван був дивно побіданий в селі — а звисно — бідного ніхто на виз не бере. Кожний скоро переїздив даліше. Але Іван не брав собі дуже до серця несприятливості сусідів, хоч мав уже п'ятий хрестик на карці, йшов скорою ходою до міста. По дорозі роздумував, що має купити в місті. Цілий тиждень вже не світилось вечорами в його хаті, хоч на дворі дуже скоро смеркалось — а жінка і дочка Ганна мали багато прости. Мусить конче купити «гази» фунтів зо три і це повинно вистарчити на якийсь час. Бо на Полісі святить дуже шудерно. Наллють в лямпку дуже мало нафти, вкрутять гніт і цей каганчик блимає дуже довго. Тільки деколи треба гніт підтягати, як вже нагорить багато. Вправді таке світло трохи коптить і дуже печуть очі при прядінню, але хто би там звертав увагу на такі дрібниці! Треба також купити до хати соли, якої дуже мало зосталось дома. Купити цілого ців пуда чорної соли, зернистої — бо та більше солена. Іван знає, що в місті маруть сіль білу, але він купує все чорну. Ліє більше і нею можна добре посолити бараболі. Навіть часто заступає омасту. Треба буде також піти на почту і кинути письмо до брата, який дишався в Росії і від якого вже довгий час нема жадної вистки. Щоби тільки добре продати свої гриби! Ті гриби — це був одинокий зарібок Івана. Ціле літо і осінь ходив він з жінкою і дочкою що-доби дуже раньшю в ліс і збирав їх майже до полудня. Потім жінка вибирала найліпші з них, сушила і вязала на нитку. Звичайно в осені мусів Іван продати більшу частину грибів, щоби заплатити податок. Решту продавав по трохи, як треба було щось купити до хати. Боявся, щоби тільки не ошукався на продажі. Разом з жінкою постановив, що дешевше як за десять золотих грибів не продасть. Скільки то було коло них заходу! Але цінити буде більше. А в рахунках Іван міцний не був. До школи не ходив — але до десяти вмів числити добре. Більші рахунки приходили йому дуже рідко і тоді звичайно рахували з жінкою в двійку, а часом ще й солтиса кликали. До міста було верстов понад двацять кілька. По чотирьох годинах — не відпочиваючи ні разу — Іван прийшов до міста. Купуючи значок, дав урядникові десять золотих. Той, придивившись добре монеті, каже: — Ваші гроші фальшиві. Я мусю віддати їх поліції! Кинувся Іван шукати жида, цей пропав, як камінь у воду.

